

BENADEREN EN BEGELEIDEN VAN VAN NIET-BEGELEIDE MINDERJARIGE VREEMDELINGEN (NBMV)-BEGELEIDING VAN NBMV IN HUN MAATSCHAPPELIJK INTEGRATIETRAJECT

Activiteitspool

PREVENTIE EN VEILIGHEID

Formule

Face-to-face

Prijs/deelnemer

200,00 €

Mogelijk gratis: bekijk de voorwaarden op onze website.

Max. aantal deelnemers/sessie

15

Duur van de opleiding

2 opleidingsdagen (9u00 - 16u30)

Contactpersoon

Lamia MALLOULI Verantwoordelijke voor het Secretariaat

lmallouli@erap-gsob.brussels

Beschrijving van de opleiding

Overeenkomstig de ordonnantie van 4 april 2019 tot oprichting van Brusafe werd het gewestelijk opleidingsplan 2021-2024 opgesteld in overleg met de opleidingsactoren en de beroepssectoren en sluit het aan bij de principes van het GVPP, waarbij beide de periode 2021-2024 bestrijken. Thema 4 "mensenhandel en -smokkel", dat in het bovengenoemde plan is genomen, strekt ertoe te zorgen voor de bewustmaking en opleiding van de preventie- en veiligheidsactoren inzake het verschijnsel van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (NBMV).

De laatste jaren wordt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geconfronteerd met een massale toestroom van migranten, voornamelijk uit Syrië, Noord-Afrika en West-Afrika. Het conflict tussen Rusland en Oekraïne dat in februari 2022 is losgebarsten, heeft dit verschijnsel nog doen toenemen. Onder die migranten die hun land ontvluchten, tellen we veel niet-begeleide minderjarigen (NBMV), die overal in Europa aankomen zonder middelen.

Wanneer zij in België aankomen, is het van essentieel belang dat zij snel kunnen worden geïdentificeerd, zodat zij in hun migratieproces kunnen worden ondersteund. Bepaalde NBMV zijn van plan een nieuw leven te beginnen in ons land, andere

zijn slechts op doorreis naar een andere bestemming. In beide gevallen zijn begeleiding en ondersteuning noodzakelijk.

De aangeboden opleiding heeft als hoofddoel om de Brusselse lokale ambtenaren bewust te maken van het verschijnsel van NBMV en hun de nodige tools te verstrekken om ermee om te gaan. Deze opdracht past binnen een pilootfase.

Doelstellingen

Module 1 "Basis, kader, context" van de opleiding heeft de volgende algemene doelstellingen :

- De verschillende migratieroutes van NBMV vanaf hun land van herkomst tot hun aankomst in België identificeren ;
- Verwijzen naar de geldende wetgeving over NBMV, zowel op nationaal als op internationaal niveau, met bijzondere aandacht voor de wet betreffende de voogdij en het internationale kinderrechtenverdrag ;
- De verschillende profielen van NBMV identificeren met het oog op een benadering op maat ;
- Specificeren welke ondersteuningsvormen van NBMV mogelijk zijn na hun identificatie.

Module 2 "Begeleiding van NBMV in hun sociale integratieproces" van de opleiding heeft de volgende algemene doelstellingen :

- Bewustwording rond NBMV en hun uiteenlopende profielen;
- Vertrouwd zijn met verschillende bevoegde diensten die NBMV tijdens hun maatschappelijke integratie kunnen begeleiden, in het bijzonder in het kader van de voogdijwet;
- Vertrouwd zijn met de psychologie van opgroeiende jongeren om NBMV bij de eerste kennismaking correct te kunnen benaderen;
- Inzicht in mentale gezondheidsproblemen (druggebruik, alcoholisme ...) die het gevolg zijn van de moeilijke leefsituatie van NBMV;
- Bewustzijn rond de verschillende rechten van NBMV in het dagelijks leven, bijvoorbeeld, met betrekking tot onderwijs, huisvesting, medische zorgen ...

Doelgroep

Deze opleiding is bedoeld voor maatschappelijk werkers.

Pedagogische methoden

Het opleidingsprogramma is over het algemeen beroeps- en praktijkgericht. De lesgever maakt waar en wanneer mogelijk gebruik van voorbeelden en verduidelijkingen, stimuleert de interactie en betrokkenheid van de deelnemers, gebruikt afwisselend verschillende lesmaterialen en technieken en peilt op het einde van de dag naar de verworven kennis (bijvoorbeeld in de vorm van een korte overhoring of herformulering). De lesgever maakt gebruik van inductieve en participatieve methodes en zet de kennis en ervaring van de deelnemers in. De lesgever betreft de deelnemers bij praktijksituaties, bijvoorbeeld aan de hand van rollenspelen.

We wijzen er bovendien op dat de opleiding ook een forum is voor uitwisseling en debat. Een van de doelstellingen van de opleiding is de deelnemers de kans bieden om hun terreinervaring te delen om in de toekomst doeltreffend te kunnen handelen.

De pedagogische aanpak is gebaseerd op een taxonomie rond drie polen: kennis (wat zijn de specifieke kenmerken van het verschijnsel ...), begrip (wat zijn de opdrachten en behoeften van het doelpubliek) en toepassing (beroepshouding van de straathoekwerker, te spelen rol bepalen). Deze aanpak omvat ex-cathedra (theorie) of didactische (uitleg van bestaande instrumenten) methoden en groepswork dat reflectie aanmoedigt. De modules worden onderbroken door een zelfevaluatie waarmee de deelnemers kunnen vaststellen wat ze geleerd hebben, wat ze zullen onthouden en wat ze in de toekomst kunnen toepassen.

Inhoud

Module 1 "Basis, kader, context" is opgebouwd rond volgende inhoudelijke aandachtspunten :

- Toelichting van het opleidingsprogramma, de doelstellingen ervan, de verschillende modules en hun onderlinge samenhang
- Achtergrond
  - Migratiestromen op internationale schaal
  - De asiel- en opvangprocedure in België
- Bewustmaking van het fenomeen van NBMV
  - Wat is een NBMV? Wat zijn hun verschillende profielen en waarom zijn ze in België ?
  - Wat is hun migratietraject ? (land van herkomst, migratietraject, aankomst in België en vervolgens in Brussel)
  - Welke leefomstandigheden laten ze achter zich ?
- Geldende wetgeving betreffende NBMV
  - De internationale en Europese wetgeving (internationaal kinderrechtenverdrag en referentieteksten)
  - De Belgische wetgeving en de voogdijdienst (aanmelding van een NBMV en rol van de voogd)
- Identificatie van NBMV op het terrein
  - Hoe identificeren we hen ?
  - Hoe benaderen we hen ?
  - De verschillende vzw's die ondersteuning kunnen bieden aan een NBMV
  - De te volgen stappen voor de integratie van een NBMV (OCMW, schooltraject, ...)

Module 2 "Begeleiding van NBMV in hun sociale integratieproces" is opgebouwd rond de volgende inhoudelijke aandachtspunten :

- De benadering van het verschijnsel en het publiek met betrekking tot de functie van de maatschappelijk assistent en de opdrachten van het OCMW

- De preventieve, curatieve en palliatieve rol van het OCMW in verband met NBMV (de verschillende rechten van NBMV in het dagelijks leven bepalen, bijvoorbeeld met betrekking tot onderwijs, huisvesting, medische zorgen); benadering van de organieke wet
- De basis van de adolescentenpsychologie (inclusief strategieën voor emotionele regulering)
- De 10 uitdagingen in verband met NBMV en de rol van de maatschappelijk assistent
- De benadering van NBMV met betrekking tot integratietrajecten: maatschappelijke integratie
  - NBMV en maatschappelijk werk: over de behoefte aan netwerken
  - Het OCMW, sociale rechten en het algemeen belang van het kind
  - Het specifieke maatschappelijke traject van de NBMV (de verschillende stadia van maatschappelijke integratie) in kaart brengen en bewerken
    - De specifieke kenmerken van het traject naar voren brengen op basis van het individuele migratietraject
- Opvang van NBMV: sociale rechten en specifieke behoeften om aan te werken
  - Dringende hulp
  - Specifieke kwesties in de benadering van NBMV (NBMV zelfstandig maken vanaf 16 jaar, hulp bij studies, voogdijbeheer, NBMV in een netwerk introduceren, huisvesting, taal, psycho-emotionele behoeften en traumaverwerking, genderbenadering, toegang tot gezondheidszorg, identificatie van geestelijke gezondheidsproblemen, gezinstoelagen, afgeleide rechten)
- Deontologie en beroepshouding van de maatschappelijk assistent ten opzichte van NBMV
  - Wat zijn de uitgangspunten ?
  - Hoe bouw je een vertrouwensband op (inclusief opname in de institutionele dynamiek) ?
  - Rechten van het kind en menselijke waardigheid

Aanvullende informatie

Houd er rekening mee dat een lunch in deze opleiding is begrepen om de uitwisselingen voort te zetten.